

Fellesforslag fra : H, Frp, Sp, V og Krf
Sak KS 121/2018
Versjon 4.0 – 07.12.2018

1. Økonomiske rammer

- 1.1. De økonomiske rammer som fremgår av rådmannens grunnlagsdokument med vedlegg legges til grunn for den økonomiske planleggingen i handlingsprogramperioden.
- 1.2. Rammer årsbudsjett 2019
Rammer for hvert utvalg og tjenesteområde fastsettes i samsvar med rådmannens grunnlagsdokument med vedlegg.
- 1.3. Skatt
Den kommunale skatteøren fastsettes til den enhver tid gjeldende maksimalsatsen.
- 1.4. Låneopptak
Rammen for eksterne lån til investeringsformål i 2019 settes til kr 237 mill.

Rammen for opptak av formidlingslån i Husbanken settes til kr 80 mill. Lånet tas opp som annuitetslån med 5 års avdragsfri periode, deretter nedbetaling over 20 år.
- 1.5. Likviditet
Driftskreditt på 100 mill kr. i DNB videreføres i 2019.
Likviditetssituasjonen anses som tilfredsstillende, men vurderes nærmere i årsrapporten for 2018.
- 1.6. Egenbetalinger, gebyrer og avgifter
Ordningene fastsettes slik de fremgår av "Oversikt over avgifter, gebyrer og egenbetalinger".
- 1.7. Kommunestyret gir rådmannen fullmakt til å utarbeide oppdragsbrev til Lier Eiendomsselskap KF, i tråd med kommunestyrets budsjettvedtak og vedtatte oppdrag.
- 1.8. Det etableres lånefond for Lier Eiendomsselskap KF tilsvarende gjeld Lier kommune har knyttet til finansiering av eiendommer fra Lier Boligselskap AS og Lier Everk Eiendom AS. (Se låneavtale Vedlegg 10)

1.9. Endringer i forhold til økonomiske rammer

Driftsbudsjettet

1000 kr.	2019	2020	2021	2022
Plan og Samfunn:				
Mathall/MatRIKET	100	0	0	0
Etablererveileding - ref 2.10	50	50	50	50
Oppvekst:				
Grunnskole - bemanningsnorm	1500	1500	1500	1500
Grunnskole – sosiallærer, miljøarbeider - ref 2.20	330	330	330	330
Grunnskole - Ungt entreprenørskap - ref 2.10	30	30	30	30
Velferd:				
Ressurskrevende brukere – red egenandel	-2000	-2000	-2000	-2000
Helsesykepleier 100 % – økt innstas	700	700	700	700
Helsestasjon/skolehelse – økt innstas – ref 2.19	500	500	500	500
Barnevern – analyse/tilpasning – ref 2.16	-500	-1000	-1000	-1000
NAV – barnetrygd – kompensasjon	1700	1700	1700	1700
NAV – rettighetsavklaring – psykiater – ref 2.13	450	450	450	450
NAV – sosialhjelp – generell reduksjon	-500	-500	-500	-500
Helse og Omsorg:				
Trivselsassistenter	250	250	250	250
Kultur:				
Kulturskolen - Den Kulturelle Spaserstokken	160	160	160	160
Kulturskolen – friplassordningen	50	50	50	50
Kulturskolen – avhjelp ventelister – korps	150	150	150	150
Kultur - Lier Kulturscene – økt inntjening	-60	-60	-60	-60
Kultur – deltagelse for alle – ref 2.19	50	50	50	50
Park og Idrett – brygger/benker/rydding – ref 2.14	150	150	150	150
Organisasjon og Utvikling:				
Bemanning – reduksjon – ref 2.21	-1200	-1200	-1200	-1200
Økonomi og Investering:				
Statsbudsjettet - Øremerkede midler	-1500	-1500	-1500	-1500
Statsbudsjettet – Øremerkede midler – ref 2.19	-550	-550	-550	-550
Renter	-315	-403	-434	-412
Avdrag	0	-630	-621	-616
Til/Fra disposisjonsfond	455	1773	1795	1768
Sum	0	0	0	0

Investeringsbudsjettet

1000 kr.	2019	2020	2021	2022
Gifstadbakken 9 – HP 2016 -2019 – ref 2.25	-20000	0	0	0
Ladepunktstrategi/elsykler – ref 2.26	1500	1500	750	750
Elsykkelprosjektet – ref 2.26	-600	-600	0	0
Ladepunkt elbil – ref 2.26	-500	-500	-500	-500
Elsykler tjenestesteder – ref 2.26	-100	-100	-100	-100
MVA refusjon	3940	60	30	30
Redusert låneopptak	15760	240	120	120
Sum	0	0	0	0

2. Oppdrag, tiltak mv.

- 2.1. Det forutsettes at tiltak gjennomføres som beskrevet i grunnlagsdokumentet og budsjettvedtaket. Tiltak av prinsipiell betydning legges fram som egne saker. Avvik skal meldes fortløpende i månedsrapporten og senest ved behandling av tertialrapport/årsregnskap.
- 2.2. Lier kommunes visjon «Grønne Lier – for alle innbyggere» legges til grunn for arbeid i alle sektorer. Følgende økonomiske forutsetninger legges til grunn for økonomiarbeidet for å sikre en sunn økonomi:
 - Netto driftsmargin på 1,75 %
 - Disposisjonsfond på minimum 8 % av driftsinntekter eller minst kr 100 mill
 - Gjeldsgrad på maksimum 100 % av driftsinntektene for kommunen som konsern.
- 2.3. Hovedutvalgene gjennomgår budsjett for de virksomheter som sorterer under hvert hovedutvalg i løpet av 1. kvartal 2019, ref vedlegg 4 – Utvalgsoversikt.
- 2.4. For å tiltrekke seg kvalifiserte og engasjerte medarbeidere og sikre god rekruttering iverksettes/videreføres følgende tiltak:
 - Videreutviklig og økt bruk av alternative turnusordninger.
 - Tilrettelegging for flere heltidsstillinger.
 - Vikarpool-ordning.
 - Kompetanseplan og etterutdanning i hver virksomhet
 - Styrke læreplassordningen (1: 500) og økt bruk av praksisplasser. Etterstrebe tilbud om fast jobb etter endt utdanning.
 - Iverksette et prosjekt «Menn i Skolen» for å sikre en kjønnsfordeling som i større grad gjenspeiler kjønnsfordeling blant elevene.
- 2.5. Måltallet for nærvær i 2019 videreføres med 95 %. Måloppnåelsen er ikke tilfredsstillende så langt i kommunevalgperioden. Fokus settes på nærledelse som virkemiddel for å redusere sykefraværet. Det forutsettes at refusjonsordningene for sykelønn gjennom NAV utnyttes fullt ut. Dagens virkemidler evalueres og rådmannen vurderer ytterligere tiltak i egen sak i løpet av 1. halvår 2019.
- 2.6. Støy fra E18, E134, jernbanen og andre hovedveier gjennom Lier, er en stor utfordring for mange innbyggere i kommunen. Arbeidet med støyskjermingstiltak intensiveres gjennom tettere oppfølging av Statens vegvesen og Jernbanedirektoratet.
- 2.7. Utrede flytting av biblioteket i Lierbyen ned på gateplan og inkludere dette i pågående stedsutviklingsprogram for Lierbyen.
- 2.8. Det igangsettes et mulighetsstudie/prosjekt for lokalsenterutvikling for Tranby med hovedfokus på fremtidig utvikling innen området som omfatter skole/idrett/senter/torv/omsorg. Prosjektet skal ha som mål å skape aktive og gode sosiale møteplasser for et mangfold av befolkningen og gjennomføres i samarbeid med ulike aktører innen idrett, FAU, næringsliv, frivillige organisasjoner, velforeninger og andre aktører. Tranby-befolkningen og andre som sogner til Tranby sikres bred medvirkning.

- 2.9. Rådmannen reviderer og oppdaterer Lier kommunes sykkelplan i tråd med nye målsetninger og behov som fremkommer av Kommuneplan for Lier frem mot 2028 i løpet av 2019. Ulike brukergrupper sikres medvirkning.
- 2.10. Etablering av ny virksomhet med tilhørende innovasjon er viktig for utvikling av næringslivet i Lier. «Lierlab'en» som lavterskeltilbud synes å fungere godt. Følgende tiltak iverksettes:
- Rådmannen fremmer en egen sak om etablererveiledning i løpet av 2019.
 - Etablere et tettere samarbeid med næringslivet, gründere og offentlig myndighet for å sikre god veiledning i det å starte en bedrift.
 - Etablere en «mentor-ordning» hvor de som har startet eller skal starte egen bedrift kan få veiledning.
 - Ungt entreprenørskap i skolen oppprioriteres. Undervisningen vektlegger praktisk tilnærming i tillegg til teoretisk kunnskap gjennom et løpende samarbeid med næringslivet.
- 2.11. Lier kommunens saksdokumenter er av varierende kvalitet. Dette gjelder alt fra oppbygging og struktur til språk, formulering og rettskrivning samt forvaltningslovens bestemmelser om utredningsplikt. Rådmannen iverksetter tiltak for å heve kvaliteten i løpet av 2019.
- 2.12. Rådmannen utreder muligheten for et tettere samarbeid mellom skole/SFO og kulturskolen slik at kulturskoletilbudet kan integreres bedre i SFO-tilbudet samt i forbindelse med det videre arbeid med SAL – Sunne Aktive Liunger.
- 2.13. Det pågående rettighetsavklaringsprosjektet har vist gode resultater og gir den enkelte bruker en bedre hverdag – sosialt og menneskelig – samt at det har gitt gode økonomiske besparelser. Arbeidet videreføres og nødvendig psykiaterkompetanse søkes tilført prosjektet, ref KS melding 30/2018.
- 2.14. Mennesker med behov for aktivitetstilbud og sysselsettingstiltak må få mulighet til å bidra inn i typiske nærmiljøtiltak, som planting av trær, forskjønnelse, opprydding og andre enkle oppgaver. For øvrig må rådmannen gjøre en vurdering av hvilke aktivitetstilbud som passer den enkelte.
- 2.15. Prøveordningen med statlig finansierte omsorgstjenester utvides med virkning fra 1.1.2020. Rådmannen fremmer en egen sak om mulig søknad når kriteriene for tildeling foreligger tidlig i 2019.
- 2.16. Rådmannen har i 2018 igangsatt et eget arbeid med å analysere barnevernstjenesten for å vurdere vedtakene og nivået på disse. En egen kvalitetsplan utarbeides, og nødvendige tiltak gjennomføres i 2019.
- 2.17. Antall brukere av Flyktningetjenesten og Voksenopplæringen reduseres fra 2020 på grunn av lavere innvandring og færre flyktninger. Dette medfører også lavere integreringstilskudd. Rådmannen fremmer sak om fremtidig omorganisering og avklarer økonomiske konsekvenser som grunnlag for HP 2020 – 2023.

- 2.18. I forbindelse med Nasjonalbibliotekets markering av 500 års-jubileet for den første trykte boken i Norge, bes rådmannen å planlegge og gjennomføre en feiring av det nasjonale bokåret 2019. Bibliotekene, skoler, barnehager, kirken, Lier Voksenopplæring, Bygdetunet, Haugstua, lokale forfattere og skribenter og andre aktuelle samarbeidspartnere inviteres inn i arbeidet for å vekke lese- og skriveblyst blant liunger og markere bokens betydning.
- 2.19. Rådmannen intensiverer arbeidet med å søke om tilskudd og støtte til ulike tiltak. Dette gjelder både sentralt og regionalt.
- Økt bemanning i helsestasjon og skolehelsetjenesten – øremerket tilskudd.
 - Tilskuddsordning forbygge og redusere fattigdom blant barn og unge – øremerket tilskudd.
 - Utgifter til skoleturer i regi av «Hvite busser».
 - Tillskudd til svømmeopplæring – barn 4-6 år i barnehage.
- 2.20. Rådmannen vurderer nærmere bruk av flere yrkesgrupper i skolen som sosiallærere og miljøarbeidere for å opprettholde elevenes motivasjon gjennom hele læringsløpet.
- 2.21. Nye selskaps- og organisasjonsendringer grunnet ny kommunestruktur utløser muligheter for endring og rasjonalisering av administrative støttefunksjoner i tillegg til redusert bemanning fordi tjenesteproduksjonen reduseres.
- 2.22. Rådmannen legger frem en egen sak om utreden av Kontrollutvalgs-sekretariatet i Buskerud og muligheten for å organisere tjenesten på annen måte gjennom konkurranseutsetting i løpet av 2019.
- 2.23. Selvkostprinsippet ligger til grunn for prising av en rekke kommunale tjenester som vann, avløp, renovasjon, SFO, bygge og oppmålingstjenester etc. For å sikre god forståelse blant innbyggere og brukere er det viktig at dette synliggjøres på en god måte. Rådmannen foretar en gjennomgang av dagens beregningsmodeller og utarbeider standard mal basert på prinsippene for selvkostberegning.
- 2.24. Rådmannen fremmer egen sak om nye lokaler for Lier Kommunalteknikk KF. I tillegg til forslaget om modulbygg vurderes lokaler som kommunen i dag eier, alternativt leie i det åpne markedet.
- 2.25. I HP 2016 – 2019 ble det bevilget kr 24 mill til kjøp av Giftadbakken 9. Av disse midlene er ca kr 4 mill benyttet, ref 2. tertial 2018. Den foreslåtte investeringen i Giftadbakken 9 i HP 2019 – 2022 reduseres tilsvarende.
- 2.26. I forbindelse med gjennomføringen av klima- og energiplanen, er en Ladepunktstrategi for elbiler under utarbeidelse i tillegg til tiltak for elsykler. Investeringene på dette området samles i en sekkepost som benyttes etter nærmere vedtak.